

«Бекитемин»
Кыргыз Республикасынын
министрлер кабинетине караштуу жер
ресурстары, кадастр, геодезия жана
картография боюнча мамлекеттик
агенттик

Баткен филиалының директору
Исираев Ж.А.
« 9 » 01 2025-жыл

**Илим-изилдөө, илимий-техникалык, (же) илимий жана (же) илимий-техникалык
ишимдердиктин натыйжаларын өндүрүшкө киргизүү актысы**

АКТ

1. Өндүрүшкө киргизүүчү автор - Даовлатова Феруза Муктаровна
2. Илим-изилдөө, илимий-техникалык жана (же) илимий жана (же) илимий-техникалык ишимдердиктин аталышы:

Түштүк Кыргызстандын жер-сүү аталыштарынын таркалышы жана келип чыгышы.

3. **Кысача аннотация:** Кыргызстандын түштүк аймагындагы жер-сүү аталыштарынын таркалдуу мыйзам ченемдүүлүктөрүн жана аларга таасир этүүчү социалдык жана экономикалык-географиялык факторлорун аныктоо, өзгөчө тарыхый-маданий топонимикалык аталыштардын маанилүүлүгүн тактоо менен азыркы социалдык-экономикалык жана саясий талаптарга ылайык сунуштарды иштеп чыгуу саналат.

4. **Өндүрүшкө киргизүүнүн эффектиси:** изилдөөнүн жыйынтыгында төмөнкүлөр ишке ашырылды:

- ГИС-технологияларды колдонуу менен Кыргызстандын түштүк аймагынын жер-сүү аталыштарынын территориялык структурасын чагылдырган тематикалык топонимикалык карталар түзүлдү;
- Топонимикалык карталар түшүрүлдү;
- Аталыштар кайсы мезгилден бери аталып келгендингина илимий талдоо жүргүзүлдү;
- Топонимикалык аталыштардын өзгөрүп кетүү себептери көрсөтүлдү;
- Изилдөөлөрдүн натыйжасында географиялык объектилердин аттары изилденип кайсы тилден киргендиги жазылды;

5. **Өндүрүшкө киргизген жери жана мезгили:** Топонимика илимий тармак катары коомдук (экономикалык жана социалдык) географияны камтыган гуманитардыклимдердин бир бөлүгү катары кароо менен географиялык аталыштардын функцияларын аныктоо; өлкөнүн административик-территориялык бирдиктеринде топонимикалык изилдөөлөрдү жүргүзүү, калктуу пункттардын аталыштарын изилдөө, жер-сүү аттарын калыптандырууда аймактын экономикалык, социалдык-географиялык өзгөчөлүктөрүн аныктоо каралган. Ал «Кыргыз Республикасынын Баткен облусунун айрым айыл аймактарын жана айылдарын кайра атоо жөнүндө» мааниси түшүнүксүз болгон географиялык аталыштарды, башка тилден кирген бир катар жерлердин атын өзгөртүү боюнча Жогорку Кенеш тарабынан 2022-жылдын 20-октябрьинда кабыл алынган.

6. **Өндүрүшкө киргизүүнүн формасы:** Изилдөөнүн натыйжаларында Кыргыз Республикасынын административик-аймактык бирдиктеринин жергиликтүү бийлик органдары тарабынан бекитилген калктуу конуштардын тизмелерине, тарыхый жана

архивдик материалдарга, административдик райондордо жүргүзүлгөн талаа изилдөөлөрүнө жана жергиликтүү инфарматорлор, илимий кызматкерлер менен болгон маектерге негизделди.

Жерге жайгаштыруу жана каттоо бөлүмүнүн башчысы:

Усманов Т. Х.

Картограф:

Динмухаммед у М.

БатМУнун М.М.Тайирос атындагы
Кызыл-Кыя гуманитардык-педагогикалык
институтунун окуу жана илимий иштер
боюнча директордун орун басары, б.и.к.
доценттин м.а.

А. А. Абдибайитова

Тастыктаймын: отдел кадр:

Назирова А. А.

